

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2018/958,
annettu 28 päivänä kesäkuuta 2018,
uuden ammatteja koskevan sääntelyn hyväksymistä edeltävästä suhteellisuusarvioinnista**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 46 artiklan, 53 artiklan 1 kohdan ja 62 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ammatillinen vapaus on perusoikeus. Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', taataan ammatillinen vapaus ja elinkeinovapaus. Työntekijöiden vapaa liikkuvuus, sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus ovat Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen kirjattuja sisämarkkinoiden perusperiaatteita. Säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista koskevat kansalliset säännöt eivät näin ollen saisi muodostaa perusteettomia tai suhteettomia esteitä näiden perusoikeuksien käyttämiselle.
- (2) Koska unionin oikeudessa ei ole erityisiä säännöksiä säännellyn ammatin harjoittamisen aloittamista tai sen harjoittamista koskevien vaatimusten yhdenmukaistamisesta, jäsenvaltiolla on toimivalta päättää syrjimättömyys- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen, sääntelee se tiettyä ammattia ja miten se sen tekee.
- (3) Suhteellisuusperiaate on yksi unionin oikeuden yleisistä periaatteista. Oikeuskäytännön ⁽³⁾ mukaan sellaisten kansallisten toimenpiteiden, jotka voivat haitata Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa taattujen perusvapauksien käyttämistä tai tehdä näiden vapauksien käyttämisestä vähemmän houkuttelevaa, on täytettävä neljä edellytystä eli niitä olisi sovellettava ilman syrjintää, niitä olisi voitava perustella yleisen edun mukaisilla tavoitteilla, niiden olisi oltava omiaan takaamaan asetetun tavoitteen saavuttaminen eikä niillä saisi ylittää sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.
- (4) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/36/EY ⁽⁴⁾ säädetään jäsenvaltioiden velvoitteesta arvioida säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavien vaatimusten oikeasuhteisuus ja ilmoittaa tämän arvioinnin tulokset komissiolle, mikä käynnistää "keskinäisen arvioinnin prosessin". Kyseisen prosessin mukaan jäsenvaltioiden oli käytävä läpi kaikkia niiden alueella säänneltyjä ammatteja koskeva koko lainsäädäntönsä.
- (5) Keskinäisen arvioinnin prosessin tuloksista kävi ilmi, että perusteet, joita jäsenvaltioiden oli tarkoitus käyttää arvioidessaan säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavien vaatimusten oikeasuhteisuutta, eivät olleet selkeitä ja että tällaisia vaatimuksia tarkasteltiin epätasaisesti kaikilla sääntelyn tasoilla. Jotta vältettäisiin sisämarkkinoiden hajautuminen ja poistettaisiin esteet tiettyjen työsuhteisten tai itsenäisenä ammatinharjoittajana harjoitettavien toimintojen aloittamiselta ja harjoittamiselta, unionin tasolla olisi oltava yhteinen lähestymistapa, jolla estetään suhteettomien toimenpiteiden toteuttaminen.
- (6) Komissio totesi 28 päivänä lokakuuta 2015 antamassaan tiedonannossa "Sisämarkkinoiden päivitys: enemmän mahdollisuuksia kansalaisille ja yrityksille", että on syytä vahvistaa analyttiset suhteellisuuspuutteet jäsenvaltioiden käytettäväksi niiden tarkastellessa voimassa olevaa ammattien sääntelyä tai ehdottaessa uutta tällaista sääntelyä.

⁽¹⁾ EUVL C 288, 31.8.2017, s. 43.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 14. kesäkuuta 2018 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 21. kesäkuuta 2018.

⁽³⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 30.11.1995, Gebhard, asia C-55/94, ECLI:EU:C:1995:411, 37 kohta.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, ammattipätevyyden tunnustamisesta (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22).

- (7) Tämän direktiivin tarkoituksena on vahvistaa säännöt suhteellisuusarvioinneista, jotka jäsenvaltioiden on tehtävä, ennen kuin ne ottavat käyttöön uutta tai muuttavat voimassa olevaa ammattien sääntelyä, jotta voidaan varmistaa sisämarkkinoiden asianmukainen toiminta ja samalla taata avoimuus ja kuluttajansuojan korkea taso.
- (8) Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien toimintojen olisi koskettava direktiivin 2005/36/EY soveltamisalaan kuuluvia säänneltyjä ammatteja. Tätä direktiiviä olisi sovellettava vaatimuksiin, joilla rajoitetaan nykyisten säänneltyjen ammattien tai sellaisten uusien ammattien harjoittamisen aloittamista tai harjoittamista, joiden sääntelemistä jäsenvaltiot harkitsevat. Tätä direktiiviä olisi sovellettava direktiivin 2005/36/EY lisäksi ja rajoittamatta tietyn säännellyn ammatin harjoittamisen aloittamista tai sen harjoittamista koskevassa erillisessä unionin säädöksessä annettujen muiden säännösten soveltamista.
- (9) Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan määritellä, miten ne järjestävät koulutusjärjestelmänsä ja ammatillisen koulutuksen järjestelmänsä ja mikä niiden sisältö on, eikä varsinkaan niiden mahdollisuuteen siirtää ammatillisille järjestöille toimivaltaa järjestää tai valvoa ammatillista koulutusta. Tämän direktiivin soveltamisalaan ei olisi kuuluttava säännöksiä, joilla ei rajoiteta säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista, kuten koulutusohjelmien toimituksellisia muutoksia tai niiden sisällön teknisiä mukautuksia taikka koulutusta koskevien sääntöjen ajantasaistamista. Jos ammatillinen koulutus koostuu palkallisista toiminnoista, sijoitautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus olisi taattava.
- (10) Kun jäsenvaltiot saattavat erillisessä unionin säädöksessä vahvistettuja tietyn ammatin sääntelyä koskevia erityisvaatimuksia osaksi kansallista lainsäädäntöä ja kyseisessä säädöksessä ei jätetä jäsenvaltioille mahdollisuutta valita, miten osaksi kansallista lainsäädäntöä saattaminen tarkkaan ottaen toteutetaan, tämän direktiivin erityissäännöksissä edellytettyä oikeasuhteisuuden arviointia ei pitäisi soveltaa.
- (11) Jäsenvaltioilla olisi oltava käytössään yhteinen sääntelykehys, jonka perustana ovat selkeästi määritellyt oikeudelliset käsitteet unionissa käytössä oleville erilaisille ammattien sääntelytavoille. Ammatteja voidaan säännellä monin eri tavoin, kuten varaamalla jonkin toiminnan aloittaminen tai harjoittaminen vain tietyn ammattipätevyyden haltijoille. Jäsenvaltiot voivat myös säännellä jotakin ammatin harjoittamisen muotoa asettamalla edellytyksiä ammattinimikkeiden käytölle tai asettamalla pätevyysvaatimuksia vain itsenäisille ammatinharjoittajille, työsuhteisille ammattihenkilöille taikka yritysjohtajille tai yritysten laillisille edustajille, erityisesti kun toimintaa harjoittaa oikeushenkilö ammattimaisena yrityksenä.
- (12) Ennen kuin jäsenvaltiot ottavat käyttöön uusia tai muuttavat voimassa olevia säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, niiden olisi arvioitava tällaisten säännösten oikeasuhteisuus. Arvioinnin laajuuden olisi oltava oikeassa suhteessa käyttöön otettavan säännöksen luonteeseen, sisältöön ja vaikutukseen nähden.
- (13) Jäsenvaltioilla on todistustaakka perusteltavuuden ja oikeasuhteisuuden osalta. Jäsenvaltioiden sääntelyn perusteluiksi esittämiin syihin olisikin liitettävä analyysi kyseisen jäsenvaltion toteuttaman toimenpiteen asianmukaisuudesta ja oikeasuhteisuudesta sekä erityistä näyttöä sen väitteiden tueksi. Vaikka jäsenvaltion ei välttämättä tarvitse esittää erityistä tutkimusta tai tietynlaista näyttöä tai aineistoa, jolla kyseisen toimenpiteen oikeasuhteisuus todetaan ennen sen hyväksymistä, sen olisi kyseisen jäsenvaltion erityisolosuhteet huomioon ottaen tehtävä objektiivinen analyysi, joka osoittaa, että on olemassa tosiasiallisia riskejä siitä, että yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttaminen vaarantuu.
- (14) Jäsenvaltioiden olisi tehtävä suhteellisuusarviointeja objektiivisella ja riippumattomalla tavalla, myös silloin, kun ammattia säännellään välillisesti antamalla tietyille ammatilliselle elimelle valtuudet sääntelemiseen. Näihin arviointeihin voi sisältyä lausunto sellaiselta riippumattomalta elimeltä, mukaan lukien kansalliseen lainsäädäntöprosessiin osallistuvat olemassa olevat elimet, jonka tehtäväksi kyseiset jäsenvaltiot ovat antaneet tällaisen lausunnon antamisen. Tämä on erityisen tärkeää tapauksissa, joissa arvioinnin tekevät paikalliset viranomaiset, sääntelyelimet tai ammatilliset järjestöt, jotka ovat lähempänä paikallisia olosuhteita ja joiden erityinen tietämys voi tietyissä tapauksissa auttaa niitä tunnistamaan paremmin parhaan tavan saavuttaa yleisen edun mukaiset tavoitteet, mutta joiden tekemät toimintapoliittiset valinnat voisivat hyödyttää vakiintuneita toimijoita markkinatulokkaiden kustannuksella.
- (15) Säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavien uusien tai muutettujen säännösten oikeasuhteisuutta on aiheellista seurata niiden hyväksymisen jälkeen. Säänneltyjä ammatteja koskevan rajoittavan kansallisen toimenpiteen oikeasuhteisuuden uudelleentarkastelun olisi perustuttava sekä kyseisen kansallisen toimenpiteen tavoitteeseen sen toteuttamishetkellä että sen vaikutuksiin, joita arvioidaan toimenpiteen toteuttamisen jälkeen. Kansallisen lainsäädännön oikeasuhteisuuden arvioinnin olisi perustuttava siihen, millaista kehitystä on todettu tapahtuneen säännellyn ammatin alalla toimenpiteen toteuttamisen jälkeen.

- (16) Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kaikki kansallisesta lainsäädännöstä johtuvat sijoittautumisvapauden tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteettomat rajoitukset, kuten kansalaisuuteen tai asuinpaikkaan perustuva syrjintä, ovat kiellettyjä.
- (17) Kun työsuhteisten tai itsenäisenä ammatinharjoittajana harjoitettavien toimintojen aloittamisen ja harjoittamisen ehtona on jäsenvaltioiden suoraan tai välillisesti antamien tiettyä ammattipätevyyttä koskevien erityisten vaatimusten noudattaminen, on tarpeen varmistaa, että tällaisia vaatimuksia voidaan perustella yleisen edun mukaisilla tavoitteilla, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa tarkoitetuilla tavoitteilla, joita ovat yleinen järjestys, yleinen turvallisuus ja kansanterveys, tai unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tunnustetuilla yleiseen etuun liittyvillä pakottavilla syillä. On myös tarpeen selvittää, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tunnustettuja yleiseen etuun liittyviä pakottavia syitä ovat muun muassa seuraavat: sosiaaliturvajärjestelmän rahoituksen tasapainon turvaaminen, kuluttajien ja palvelujen vastaanottajien suojelu, myös takaamalla käsiteollisuustöiden laatu, ja työntekijöiden suojelu, asianmukaisen lainkäytön turvaaminen, liiketoimien rehellisyyden varmistaminen, petosten torjunta ja veropetosten ja veronkierron estäminen sekä verovalvonnan tehokkuus, liikenneturvallisuus, ympäristön ja kaupunkiympäristön suojelu, eläinten terveys, teollis- ja tekijänoikeuksien suojelu sekä kansallisen historiallisen ja taiteellisen kulttuuriperinnön, sosiaalipoliittisten tavoitteiden ja kulttuuripoliittisten tavoitteiden turvaaminen ja säilyttäminen. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan puhtaasti taloudelliset syyt, kuten kansantalouden edistäminen perusvapauksien kustannuksella, ja puhtaasti hallinnolliset syyt, kuten tarkastusten tekeminen tai tilastojen kerääminen, eivät ole yleiseen etuun liittyviä pakottavia syitä.
- (18) On jäsenvaltioiden asia määrittää soveltamansa yleisen edun mukaisten tavoitteiden suojelun ja asianmukaisen sääntelyn taso suhteellisuusperiaatetta noudattaen. Se, että yksi jäsenvaltio soveltaa lievempiä sääntöjä kuin toinen jäsenvaltio, ei tee viimeksi mainitun jäsenvaltion säännöistä suhteettomia ja siten unionin oikeuden vastaisia.
- (19) Kansanterveyden suojelun osalta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 168 artiklan 1 kohdassa määrätään, että kaikkien unionin politiikkojen ja toimintojen määrittelyssä ja toteuttamisessa varmistetaan ihmisten terveyden korkeatasoinen suojelu. Tämä direktiivi on kaikilta osin kyseisen tavoitteen mukainen.
- (20) Jotta jäsenvaltiot voisivat varmistaa, että niiden käyttöön ottamat säännökset ja voimassa oleviin säännöksiin tekemät muutokset ovat oikeasuhteisia, niiden olisi otettava huomioon oikeasuhteisuuden arvioimisessa käytettävät perusteet ja ne lisäperusteet, jotka ovat analysoitavana olevan säännellyn ammatin kannalta olennaisia. Kun jäsenvaltio aikoo säännellä ammattia tai muuttaa voimassa olevia sääntöjä, olisi otettava huomioon tavoiteltuihin yleisen edun mukaisiin tavoitteisiin liittyvien riskien ja varsinkin palvelujen vastaanottajille, muun muassa kuluttajille, ammattihenkilöille tai kolmansille osapuolille, aiheutuvien riskien luonne. Olisi myös pidettävä mielessä, että ammattipalvelujen alalla kuluttajien ja ammattihenkilöiden tietämys ei tavallisesti ole samalla tasolla, sillä ammattihenkilöiden tekninen tietämys on mittavaa, kun taas kuluttajilla ei välttämättä ole tällaista tietämystä.
- (21) Ammattipätevyyteen liittyviä vaatimuksia olisi pidettävä tarpeellisina vain, jos voimassa olevien toimenpiteiden, kuten tuoteturvallisuus- tai kuluttajansuojalainsäädännön, ei voida katsoa olevan omiaan tai tosiasiallisesti tehokkaita takaamaan tavoiteltavan päämäärän saavuttaminen.
- (22) Oikeasuhteisuuden vaatimuksen täyttämiseksi toimenpiteen olisi oltava omiaan takaamaan asetetun tavoitteen saavuttaminen. Toimenpiteen olisi katsottava olevan omiaan takaamaan asetetun tavoitteen saavuttaminen vain, jos sillä tosiasiallisesti pyritään vastaamaan tavoitteeseen johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla, kuten silloin, kun tiettyihin toimintoihin liittyviin samanlaisiin riskeihin puututaan vertailukelpoisella tavalla ja kun kyseisiin rajoituksiin tehtäviä poikkeuksia sovelletaan asetetun tavoitteen mukaisesti. Kansallisen toimenpiteen olisi lisäksi tosiasiallisesti myötävaikutettava asetetun tavoitteen saavuttamiseen, joten sen ei pitäisi katsoa olevan tähän omiaan silloin, kun sillä ei ole vaikutusta sille annettuihin perusteluihin.
- (23) Jäsenvaltioiden olisi otettava asianmukaisesti huomioon toimenpiteen kokonaisvaikutus henkilöiden ja palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen unionissa, kuluttajan valinnanmahdollisuuksiin ja tarjottavan palvelun laatuun. Tällä perusteella jäsenvaltioiden olisi varmistettava erityisesti, että säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista koskevan rajoituksen laajuus on oikeassa suhteessa asetettujen tavoitteiden merkitykseen ja odotettuihin hyötyihin nähden.
- (24) Jäsenvaltioiden olisi verrattava kyseessä olevaa kansallista toimenpidettä sekä sellaisia vaihtoehtoisia ja vähemmän rajoittavia keinoja, joiden avulla voitaisiin saavuttaa sama tavoite mutta joihin liittyisi vähemmän rajoituksia. Kun toimenpiteet ovat perusteltuja vain kuluttajansuojaaan liittyvistä syistä ja kun havaitut riskit koskevat vain ammattihenkilön ja kuluttajan välistä suhdetta eivätkä näin ollen vaikuta kielteisesti kolmansien osapuoliin, jäsenvaltioiden olisi arvioitava, voidaanko niiden tavoite saavuttaa vähemmän rajoittavien keinoin kuin varaamalla toimintoja ammattihenkilöille. Jos esimerkiksi kuluttajat voivat kohtuudella valita, käyttävätkö he pätevien ammattihenkilöiden

palveluja vai eivät, olisi käytettävä vähemmän rajoittavia keinoja, kuten ammattinimikkeen suojaaminen tai ammattirekisteriin kirjaaminen. Varattuja toimintoja ja suojattua ammattinimikettä käyttämällä tapahtuvaa sääntelyä olisi harkittava silloin, kun toimenpiteillä pyritään torjumaan tilanne, jossa julkisen edun mukaisten tavoitteiden, kuten kansanterveyden, saavuttaminen vaarantuu vakavasti.

- (25) Jäsenvaltioiden olisi silloin, kun se on analysoitavana olevan toimenpiteen luonteen ja sisällön kannalta olennaista, otettava huomioon myös seuraavat seikat: tiettyyn ammattiin kuuluvien ammattitoimintojen soveltamisalan ja vaadittavan ammattipätevyyden välinen yhteys, tehtävien monimutkaisuus erityisesti vaadittavan koulutuksen tai kokemuksen tason, luonteen ja keston osalta, mahdollisuus hankkia ammattipätevyys eri tavoin, se, voidaanko tietyille ammattihenkilöille varatut toiminnot jakaa muiden ammattihenkilöiden kanssa, sekä säännellyn ammatin harjoittamisen itsenäisyyden aste erityisesti silloin, kun säänneltyyn ammattiin liittyviä toimintoja harjoitetaan asianmukaisesti pätevöityneen ammattihenkilön valvonnassa ja vastuulla.
- (26) Tässä direktiivissä otetaan huomioon tieteen ja teknologian edistys, ja sillä myötävaikutetaan sisämarkkinoiden asianmukaiseen toimintaan myös digitaalisessa toimintaympäristössä. Teknologian kehityksen ja tieteen edistyksen nopeuden vuoksi ammatin harjoittamisen aloittamista koskevien vaatimusten ajantasaistaminen voi olla erityisen tärkeää eräissä ammateissa, varsinkin ammattipalveluissa, jotka tarjotaan sähköisesti. Kun jäsenvaltio sääntelee tiettyä ammattia, olisi otettava huomioon, että tieteen ja teknologian kehitys saattaa vähentää tai kasvattaa eroja ammattihenkilöiden ja kuluttajien tietämyksen tasossa. Jos tieteen ja teknologian kehitys vaarantaa vakavasti yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamisen, jäsenvaltioiden tehtävänä on tarvittaessa kannustaa ammattihenkilöitä seuraamaan tätä kehitystä.
- (27) Jäsenvaltioiden olisi tehtävä kattava arviointi olosuhteista, joissa toimenpide toteutetaan ja pannaan täytäntöön, ja tutkittava erityisesti, millainen uusien tai muutettujen säännösten vaikutus on, kun ne yhdistetään muihin ammatin harjoittamisen aloittamista tai sen harjoittamista rajoittaviin vaatimuksiin. Tiettyjen toimintojen aloittamisen ja harjoittamisen ehtona saattaa olla useiden vaatimusten, kuten ammattikunnan järjestäytymistä, pakollista ammatillisen järjestön tai elimen jäsenyyttä, ammattietikkaa sekä ammatillista valvontaa ja vastuuta koskevien sääntöjen, noudattaminen. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi uusien tai muutettujen säännösten vaikutuksen arvioinnin yhteydessä otettava huomioon voimassa olevat vaatimukset, joihin kuuluvat jatkuvaa ammatillista kehittymistä, pakollista ammatillisen järjestön tai elimen jäsenyyttä, rekisteröinti- tai lupajärjestelmiä, määrällisiä rajoituksia, erityistä oikeudellista muotoa, osakkeenomistusta, alueellisia rajoituksia, monialatoimintaa koskevia rajoituksia, esteettömyyssääntöjä, vakuutusturvaa ja kielitaitoa koskevat vaatimukset, siinä määrin kuin ne ovat tarpeen ammatin harjoittamiseksi, kiinteää vähimmäis- ja/tai enimmäishintaa koskevat vaatimukset sekä mainontaa koskevat vaatimukset.
- (28) Lisävaatimusten käyttöönotto saattaa olla omiaan saavuttamaan yleisen edun mukaiset tavoitteet. Pelkästään se, että niiden yksittäistä tai yhteisvaikutusta olisi arvioitava, ei tarkoita, että kyseiset vaatimukset olisivat suoralta kädeltä suhteettomia. Esimerkiksi velvoite, joka koskee jatkuvaa ammatillista kehittymistä, saattaa olla omiaan varmistamaan, että ammattihenkilöt seuraavat oman alansa kehitystä, kunhan sillä ei aseteta syrjiviä ja suhteettomia ehtoja uusien tulokkaiden vahingoksi. Myös pakollista ammatillisen järjestön tai elimen jäsenyyttä saatetaan pitää asianmukaisena tapauksissa, joissa valtio on antanut kyseisten ammatillisten järjestöjen tai elinten tehtäväksi asiaankuuluvien yleisen edun mukaisten tavoitteiden turvaamisen, esimerkiksi laillisen ammatinharjoittamisen valvonnan tai jatkuvan ammatillisen koulutuksen järjestämisen tai valvonnan. Jos ammatin riippumattomuutta ei voida riittävästi taata muilla keinoin, jäsenvaltiot voisivat harkintansa mukaan soveltaa suojatoimia, joita ovat esimerkiksi ammatin ulkopuolisten henkilöiden osakkeenomistuksen rajoittaminen tai säännös, jonka mukaan äänioikeuksien enemmistön on oltava ammattia harjoittavilla henkilöillä, kunhan suojatoimet eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen yleisen edun mukaisen tavoitteen suojelemiseksi. Jäsenvaltiot voisivat harkintansa mukaan asettaa kiinteää vähimmäis- ja/tai enimmäishintaa koskevia vaatimuksia, joita palvelun tarjoajien on noudatettava, etenkin sellaisten palvelujen osalta, joiden kohdalla tämä on tarpeen kulujen korvaamista koskevan periaatteen soveltamiseksi tehokkaasti, kunhan tällainen rajoitus on oikeasuhteinen ja vähimmäis- ja/tai enimmäishinnoista voidaan tarvittaessa poiketa. Jos lisävaatimusten käyttöönotolla toistetaan vaatimuksia, jotka jäsenvaltio on jo ottanut käyttöön muiden sääntöjen tai menettelyjen yhteydessä, tällaisia vaatimuksia ei voida pitää oikeasuhteisina asetetun tavoitteen saavuttamiseksi.
- (29) Direktiivin 2005/36/EY II osaston mukaan jäsenvaltiot eivät voi asettaa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneille, ammattipalveluja väliaikaisesti ja satunnaisesti tarjoaville palvelun tarjoajille kyseisessä direktiivissä kiellettyjä vaatimuksia tai rajoituksia, kuten ammatillisen järjestön tai elimen myöntämä lupa taikka ammatillisen järjestön tai elimen rekisteriin merkittäminen tai sen jäsenyys tai se, että sillä on edustajia vastaanottavan jäsenvaltion alueella, säännellyn ammatin harjoittamisen aloittamiseksi tai sen harjoittamiseksi. Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa vaatia palvelun tarjoajia, jotka haluavat tarjota palveluja väliaikaisesti, antamaan tietoja kirjallisella ennakkoilmoituksella ennen ensimmäistä palvelun tarjoamista ja uusimaan ilmoituksen vuosittain. Ammattipalvelujen tarjoamisen helpottamiseksi ja palvelun väliaikaisen tai satunnaisen luonteen huomioon ottaen onkin tarpeen todeta uudelleen, että vaatimusten, joita ovat esimerkiksi väliaikainen automaattinen rekisteröinti ammatilliseen järjestöön tai ammatillisen järjestön tai elimen muodollinen jäsenyys, ennakkoilmoitukset ja asiakirjavaatimukset sekä erilaisten

maksujen suorittaminen, olisi oltava oikeasuhteisia. Nämä vaatimukset eivät saisi aiheuttaa suhteetonta rasitetta palvelun tarjoajille eivätkä haitata palvelujen tarjoamisen vapauden käyttämistä tai tehdä siitä vähemmän houkuttelevaa. Jäsenvaltioiden olisi erityisesti arvioitava, ovatko vaatimus tiettyjen tietojen ja asiakirjojen toimittamisesta direktiivin 2005/36/EY mukaisesti ja se seikka, että lisätietoja on mahdollista saada jäsenvaltioiden välisen hallinnollisen yhteistyön perusteella sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän kautta, oikeasuhteisia ja riittävätkö ne estämään vakavan vaaran siitä, että palvelun tarjoajat kiertävät sovellettavia sääntöjä. Tätä direktiiviä ei kuitenkaan olisi sovellettava toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on varmistaa sovellettavien työehtojen noudattaminen.

- (30) Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ihmisten terveyden ja elämän suojeleminen on Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa suojelluista intresseistä tärkein. Näin ollen jäsenvaltioiden olisi otettava asianmukaisesti huomioon ihmisten terveyden korkeatasoisen suojelun varmistamista koskeva tavoite arvioidessaan terveydenhuollon ammatteja koskevia vaatimuksia, joita ovat esimerkiksi varatut toiminnot, suojattu ammattinimike, jatkuva ammatillinen kehittyminen tai ammattikunnan järjestäytymistä, ammattietiikkaa ja ammatillista valvontaa koskevat säännöt, kunnioittaen samalla direktiivissä 2005/36/EY säädettyjä koulutuksen vähimmäisvaatimuksia. Jäsenvaltioiden olisi erityisesti varmistettava, että terveydenhuollon ammattien sääntely, jolla on vaikutuksia kansanterveyteen ja potilaiden turvallisuuteen, on oikeasuhteista ja että sillä voidaan osaltaan taata terveydenhoidon saatavuus, joka on tunnustettu perusoikeudeksi perusoikeuskirjassa, sekä turvallisen, laadukkaan ja tehokkaan terveydenhuollon saatavuus kansalaisille niiden alueella. Terveydenhuoltopalveluja koskevaa politiikkaa laadittaessa olisi otettava huomioon tarve varmistaa saavutettavuus, palvelun korkea laatu sekä lääkkeiden riittävä ja turvattu saanti kansanterveyteen liittyvien tarpeiden mukaisesti kyseisen jäsenvaltion alueella samoin kuin tarve varmistaa terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillinen riippumattomuus. Terveydenhuollon ammattien sääntelyn perusteltavuuden osalta jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon ihmisen terveyden korkeatasoisen suojelun varmistamista koskeva tavoite, mukaan lukien terveydenhuollon saavutettavuus ja korkea laatu kansalaisille sekä lääkkeiden riittävä ja turvattu saanti tämän direktiivin 1 artiklassa tarkoitetun harkintavallan puitteissa.
- (31) Sisämarkkinoiden asianmukaisen toiminnan kannalta on olennaisen tärkeää varmistaa, että jäsenvaltiot ilmoittavat kansalaisille, etujärjestöille ja muille asiaankuuluville sidosryhmille, kuten työmarkkinaosapuolille, ennen kuin ne ottavat käyttöön uusia tai muuttavat voimassa olevia vaatimuksia, joilla rajoitetaan säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista. Jäsenvaltioiden olisi otettava mukaan kaikki asianomaiset osapuolet ja annettava niille tilaisuus esittää näkemyksensä. Jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa ja tapauksen mukaan toteutettava julkisia kuulemisia kansallisia menettelyjään noudattaen.
- (32) Jäsenvaltioiden olisi myös otettava täysimääräisesti huomioon kansalaisten oikeudet oikeussuojakeinoihin, sellaisina kuin ne taataan perusoikeuskirjan 47 artiklassa ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 19 artiklan 1 kohdassa. Tästä seuraa, että kansallisten tuomioistuinten olisi kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen menettelyjen ja valtiosääntöperiaatteiden mukaisesti voitava arvioida tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien vaatimusten oikeasuhteisuus, jotta voitaisiin varmistaa kunkin luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ammatilliseen vapauteen, sijoittautumisoikeuteen ja palvelujen tarjoamisen vapauteen kohdistuvia rajoituksia vastaan.
- (33) Parhaita käytäntöjä koskevan tiedon vaihtamiseksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta voidaan kannustaa jakamaan ammattien sääntelyä ja tällaisen sääntelyn vaikutuksia koskevia riittäviä ja säännöllisesti ajantasaistettuja tietoja muiden jäsenvaltioiden kanssa. Komission olisi helpotettava tällaista tiedonvaihtoa.
- (34) Avoimuuden lisäämiseksi ja vertailukelpoisiin perusteisiin pohjautuvien suhteellisuusarviointien edistämiseksi jäsenvaltioiden toimittamien tietojen olisi oltava helposti saatavilla säänneltyjä ammatteja koskevassa tietokannassa, jotta muut jäsenvaltiot ja asianomaiset osapuolet voivat esittää huomautuksensa komissiolle ja asianomaiselle jäsenvaltiolle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 346 artiklan soveltamista. Komission olisi otettava nämä huomautukset asianmukaisesti huomioon direktiivin 2005/36/EY mukaisesti laatimassaan yhteenvetokertomuksessa.
- (35) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita eli varmistaa sisämarkkinoiden asianmukaista toimintaa ja välttää säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista koskevia suhteettomia rajoituksia, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Kohde

Tässä direktiivissä säädetään yhteisestä kehyksestä suhteellisuusarvioinneille, jotka tehdään, ennen kuin otetaan käyttöön uusia tai muutetaan voimassa olevia säännelyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, jotta voidaan varmistaa sisämarkkinoiden asianmukainen toiminta ja taata kuluttajansuojan korkea taso. Siltä osin kuin jäsenvaltioiden lainsäädäntöä ei ole yhdenmukaistettu, se ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan eikä niiden harkintavaltaan päättää syrjimättömyys- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen, sääntelevätkö ne tiettyä ammattia ja miten ne sen tekevät.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan jäsenvaltioiden lakeihin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin, joilla rajoitetaan säännellyn ammatin harjoittamisen aloittamista tai sen harjoittamista taikka jotakin sen harjoittamisen muotoa, mukaan lukien ammattinimikkeiden käyttö ja kyseisten ammattinimikkeiden nojalla sallittu direktiivin 2005/36/EY soveltamisalaan kuuluva ammattitoiminta.
2. Kun tietyn ammatin sääntelyä koskevat erityisvaatimukset vahvistetaan erillisessä unionin säädöksessä, jossa jäsenvaltioille ei jätetä mahdollisuutta valita näiden erityisvaatimusten osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamisen täsmällistä toteuttamista, tämän direktiivin vastaavia säännöksiä ei sovelleta.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä sovelletaan direktiivin 2005/36/EY määritelmiä.

Lisäksi tässä direktiivissä tarkoitetaan

- a) 'suojatulla ammattinimikkeellä' ammatin sääntelyn muotoa, jossa nimikkeen käytön edellytyksenä yhdestä tai useammasta toiminnan lajista koostuvassa ammattitoiminnassa on, suoraan tai välillisesti, tietty ammattipätevyys lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla, ja jossa tällaisen nimikkeen asiattomaan käyttöön sovelletaan seuraamuksia;
- b) 'varatuilla toiminnoilla' ammatin sääntelyn muotoa, jossa yhdestä tai useammasta toiminnan lajista koostuvan ammattitoiminnan aloittaminen on suoraan tai välillisesti varattu lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla tietyn ammattipätevyyden omaaville säännellyn ammatin harjoittajille, mukaan lukien tapaukset, joissa toiminta on jaettu muiden säännelyjen ammattien kanssa.

4 artikla

Uusien toimenpiteiden ennakkoarviointi ja seuranta

1. Jäsenvaltioiden on tehtävä oikeasuhteisuuden arviointi tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti, ennen kuin otetaan käyttöön uusia tai muutetaan voimassa olevia säännelyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin laajuuden on oltava oikeassa suhteessa säännöksen luonteeseen, sisältöön ja vaikutukseen nähden.
3. Kaikkiin 1 kohdassa tarkoitettuihin säännöksiin on liitettävä selvitys, joka on riittävän yksityiskohtainen, jotta sen perusteella on mahdollista arvioida suhteellisuusperiaatteen noudattaminen.
4. Syyt, joiden takia 1 kohdassa tarkoitettu säännös katsotaan perustelluksi ja oikeasuhteiseksi, on perusteltava laadullisilla ja mahdollisuuksien ja tapauksen mukaan myös määrällisillä tiedoilla.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettu arviointi tehdään objektiivisella ja riippumattomalla tavalla.
6. Jäsenvaltioiden on seurattava sitä, ovatko säännelyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavat uudet tai muutetut lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset suhteellisuusperiaatteen mukaisia, niiden hyväksymisen jälkeen ottaen asianmukaisesti huomioon asianomaisten säännösten hyväksymisen jälkeen mahdollisesti tapahtuneen kehityksen.

5 artikla

Syrjimättömyys

Kun jäsenvaltiot ottavat käyttöön uusia tai muuttavat voimassa olevia säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, niiden on varmistettava, että kyseiset säännökset eivät ole kansalaisuuden tai asuinpaikan perusteella suoraan tai välillisesti syrjiviä.

6 artikla

Perusteltavuus yleisen edun mukaisiin tavoitteisiin liittyvillä syillä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, joita ne aikovat ottaa käyttöön, ja muutoksia, joita ne aikovat tehdä voimassa oleviin säännöksiin, voidaan perustella yleisen edun mukaisilla tavoitteilla.
2. Jäsenvaltioiden on harkittava erityisesti, voidaanko 1 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä perustella objektiivisesti yleiseen järjestykseen, yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvillä syillä taikka yleiseen etuun liittyvillä pakottavilla syillä, joita ovat esimerkiksi sosiaaliturvajärjestelmän rahoituksen tasapainon turvaaminen, kuluttajien, palvelujen vastaanottajien ja työntekijöiden suojelu, asianmukaisen lainkäytön turvaaminen, liiketoimien rehellisyyden varmistaminen, petosten torjunta ja veropetosten ja veronkierron estäminen sekä verovalvonnan tehokkuuden turvaaminen, liikenneturvallisuus, ympäristön ja kaupunkiympäristön suojelu, eläinten terveys, teollis- ja tekijänoikeuksien suojelu sekä kansallisen historiallisen ja taiteellisen kulttuuriperinnön, sosiaalipoliittisten tavoitteiden ja kulttuuripoliittisten tavoitteiden turvaaminen ja säilyttäminen.
3. Luonteeltaan puhtaasti taloudelliset perusteet tai puhtaasti hallinnolliset syyt eivät ole yleiseen etuun liittyviä pakottavia syitä, joilla voidaan perustella säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista koskeva rajoitus.

7 artikla

Oikeasuhteisuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset, joita ne ottavat käyttöön, ja muutokset, joita ne tekevät voimassa oleviin säännöksiin, ovat omiaan takaamaan asetetun tavoitteen saavuttamisen eivätkä ylitä sitä, mikä on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi.
2. Tätä varten jäsenvaltioiden on ennen 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten hyväksymistä otettava huomioon seuraavat seikat:
 - a) tavoiteltuihin yleisen edun mukaisiin tavoitteisiin liittyvien riskien ja varsinkin palvelujen vastaanottajille, mukaan lukien kuluttajille, ammattihenkilöille tai kolmansille osapuolille, aiheutuvien riskien luonne;
 - b) se, ovatko voimassa olevat erityiset tai luonteeltaan yleisemmät säännöt, kuten tuoteturvallisuus- tai kuluttajansuojalainsäädäntöön sisältyvät säännöt, riittämättömiä asetetun tavoitteen saavuttamiseksi;
 - c) se, onko säännös asianmukainen ja siten omiaan saavuttamaan asetetun tavoitteen ja vastaako se tosiasiallisesti tavoitteeseen johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla ja puututaanko sillä siten havaittuihin riskeihin samalla tavalla kuin vertailukelpoisissa toiminnoissa;
 - d) vaikutus henkilöiden ja palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen unionissa, kuluttajan valinnanmahdollisuuksiin ja tarjottavan palvelun laatuun;
 - e) se, onko mahdollista käyttää vähemmän rajoittavia keinoja yleisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi; tätä alakohtaa sovellettaessa silloin, kun säännökset ovat perusteltuja vain kuluttajansuojaan liittyvistä syistä ja kun havaitut riskit koskevat vain ammattihenkilön ja kuluttajan välistä suhdetta eivätkä näin ollen ollen vaikuta kielteisesti kolmansiin osapuoliin, jäsenvaltioiden on arvioitava erityisesti, voidaanko tavoite saavuttaa vähemmän rajoittavien keinoin kuin varaamalla toimet;
 - f) uusien tai muutettujen säännösten vaikutus, kun sitä tarkastellaan muiden ammatin harjoittamisen aloittamista tai sen harjoittamista rajoittavien säännösten kanssa, sekä erityisesti se, miten uudet tai muutetut säännökset yhdessä muiden vaatimusten kanssa myötävaikuttavat saman yleisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen ja ovatko ne tarpeen sen saavuttamiseksi.

Jäsenvaltioiden on silloin, kun se on käyttöön otettavan tai muutettavan säännöksen luonteen ja sisällön kannalta olennaista, otettava huomioon myös seuraavat seikat:

- a) tiettyyn ammattiin kuuluvien tai sille varattujen toimintojen soveltamisalan ja vaadittavan ammattipätevyyden välinen yhteys;

- b) kyseisten tehtävien monimutkaisuuden ja näitä tehtäviä suorittavien henkilöiden tietyn ammattipätevyyden tarpeen – erityisesti vaadittavan koulutuksen tai kokemuksen tason, luonteen ja keston osalta – välinen yhteys;
- c) se, onko ammattipätevyys mahdollista hankkia vaihtoehtoisin tavoin;
- d) se, voidaanko tietyille ammattilaisille varatut toiminnot jakaa muiden ammattien kanssa vai ei, ja syyt tähän;
- e) säännellyn ammatin harjoittamisen itsenäisyyden aste sekä järjestäytymiseen ja valvontaan liittyvien järjestelyjen vaikutus asetetun tavoitteen saavuttamiseen erityisesti silloin, kun säänneltyyn ammattiin liittyviä toimintoja harjoitetaan asianmukaisesti pätevyityneen ammattihenkilön valvonnassa ja vastuulla;
- f) tieteen ja teknologian kehitys, joka saattaa tosiasiallisesti vähentää tai kasvattaa eroja ammattihenkilöiden ja kuluttajien tietämyksen tasossa.

3. Sovellettaessa 2 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohdtaa jäsenvaltioiden on arvioitava uuden tai muutetun säännöksen vaikutus, kun sitä tarkastellaan yhdessä yhden tai useamman vaatimuksen kanssa, ottaen huomioon, että tällaiset vaikutukset voivat olla myönteisiä tai kielteisiä, ja erityisesti seuraavien vaatimusten kanssa:

- a) varatut toiminnot, suojattu ammatinimike tai jokin muu direktiivin 2005/36/EY 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu sääntelyn muoto;
- b) velvoitteet osallistua jatkuvaan ammatilliseen kehittämiseen;
- c) ammattikunnan järjestäytymiseen, ammatitietikkaan ja ammatilliseen valvontaan liittyvät säännöt;
- d) pakollinen ammatillisen järjestön tai elimen jäsenyys ja rekisteröinti- tai lupajärjestelmät erityisesti silloin, kun kyseiset vaatimukset edellyttävät tiettyä ammattipätevyyttä;
- e) määrälliset rajoitukset, etenkin vaatimukset, joilla rajoitetaan ammatinharjoittamislupien lukumäärää tai vahvistetaan vähimmäis- tai enimmäismäärä tietyn ammattipätevyyden omaaville työntekijöille, johtajille tai edustajille;
- f) erityistä oikeudellista muotoa koskevat vaatimukset tai yrityksen osakkeenomistukseen tai johtamiseen liittyvät vaatimukset, siltä osin kuin kyseiset vaatimukset liittyvät suoraan säännellyn ammatin harjoittamiseen;
- g) alueelliset rajoitukset, myös silloin, kun ammattia säännellään joissakin jäsenvaltion osissa eri tavalla kuin sen muissa osissa;
- h) vaatimukset, joilla rajoitetaan säännellyn ammatin harjoittamista yhdessä tai osana yhteistyöhanketta, sekä esteettömyyssäännöt;
- i) vaatimukset, jotka liittyvät vakuutusturvaan tai vastaavaan henkilökohtaiseen tai kollektiiviseen ammatillista vastuuta koskevaan suojaan;
- j) kielitaitovaatimukset, siltä osin kuin ne ovat tarpeen ammatin harjoittamiseksi;
- k) kiinteää vähimmäis- ja/tai enimmäishintaa koskevat vaatimukset;
- l) mainontaa koskevat vaatimukset.

4. Ennen kuin jäsenvaltiot ottavat käyttöön uusia tai muuttavat voimassa olevia säännöksiä, niiden on lisäksi varmistettava, että direktiivin 2005/36/EY II osastossa säädetyt palvelujen väliaikaista tai satunnaista tarjoamista koskevat erityisvaatimukset ovat suhteellisuusperiaatteen mukaisia, mukaan lukien seuraavat:

- a) direktiivin 2005/36/EY 6 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdassa tarkoitettu väliaikainen automaattinen rekisteröinti ammatilliseen järjestöön tai elimeen tai tällaisen järjestön tai elimen muodollinen jäsenyys;
- b) direktiivin 2005/36/EY 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ennakkoilmoitus, mainitun artiklan 2 kohdan nojalla vaadittavat asiakirjat tai muu vastaava vaatimus;
- c) maksujen veloittaminen palvelun tarjoajalta hallinnollisista menettelyistä, jotka liittyvät säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamiseen tai niiden harjoittamiseen.

Tätä kohtaa ei sovelleta toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on varmistaa sovellettavien, jäsenvaltioiden unionin oikeutta noudattaen soveltamien työehtojen noudattaminen.

5. Kun tässä artiklassa tarkoitetut säännökset koskevat terveydenhuollon ammattien sääntelyä ja niillä on vaikutusta potilasturvallisuuteen, jäsenvaltioiden on otettava huomioon ihmisten terveyden korkeatasoisen suojelun varmistamista koskeva tavoite.

8 artikla

Tiedottaminen ja sidosryhmien osallistuminen

1. Ennen kuin jäsenvaltiot ottavat käyttöön uusia tai muuttavat voimassa olevia säänneltyjen ammattien harjoittamisen aloittamista tai niiden harjoittamista rajoittavia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, niiden on asianmukaisin keinoin asetettava tietoa kansalaisten, palvelujen vastaanottajien ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien, myös muiden kuin asianomaisten ammatin harjoittajien, saataville.

2. Jäsenvaltioiden on otettava asianmukaisesti mukaan kaikki asianomaiset osapuolet ja annettava niille tilaisuus esittää näkemyksensä. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa ja tapauksen mukaan toteutettava julkisia kuulemisia kansallisia menettelyjään noudattaen.

9 artikla

Tehokkaat oikeussuojakeinot

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että saatavilla on tehokkaita oikeussuojakeinoja tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa kysymyksissä kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen menettelyjen mukaisesti.

10 artikla

Tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä

1. Tämän direktiivin tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta voidaan kannustaa tietojenvaihtoon jäsenvaltioiden kesken tämän direktiivin soveltamisalaan liittyvistä kysymyksistä sekä siitä, miten ne sääntelevät tiettyä ammattia, tai tällaisen sääntelyn vaikutuksista. Komissio helpottaa tällaista tietojenvaihtoa.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ne viranomaiset, jotka vastaavat tietojen toimittamisesta ja vastaanottamisesta 1 kohdan soveltamiseksi.

11 artikla

Avoimuus

1. Jäsenvaltioiden on kirjattava syyt, joiden takia säännökset katsotaan tämän direktiivin mukaisesti arvioiden perustelluiksi ja oikeasuhteisiksi ja jotka yhdessä säännösten kanssa on ilmoitettava komissiolle direktiivin 2005/36/EY 59 artiklan 5 kohdan nojalla, direktiivin 2005/36/EY 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun säänneltyjen ammattien tietokantaan, ja komissio saattaa nämä syyt yleisön saataville.

2. Jäsenvaltiot ja muut asianomaiset osapuolet voivat esittää huomautuksia komissiolle tai jäsenvaltiolle, joka on ilmoittanut säännökset ja syyt, joiden takia säännökset katsotaan perustelluiksi ja oikeasuhteisiksi. Komissio ottaa nämä huomautukset asianmukaisesti huomioon direktiivin 2005/36/EY 59 artiklan 8 kohdan mukaisesti laatimassaan yhteenvetokertomuksessa.

12 artikla

Uudelleentarkastelu

1. Komissio antaa viimeistään 18 päivänä tammikuuta 2024 ja sen jälkeen viiden vuoden välein Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja toiminnasta, mukaan lukien sen soveltamisalasta ja vaikuttavuudesta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen liitetään tarvittaessa asiaankuuluvat ehdotukset.

13 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30 päivänä heinäkuuta 2020. Niiden on viipymättä ilmoitettava tästä komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

15 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 28 päivänä kesäkuuta 2018.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

A. TAJANI

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

L. PAVLOVA
